

FERNANDO PESSOA

Rézsútos eső

I

Áthatol ezen a tájon az álmom egy végtelen kikötőről
És a virágok színe átlátszik a nagy hajók vitorláin
Melyek kifutnak a mólótól árnyékként magukkal húzva a vizeken
Azoknak a régi, napsütötte fáknak a körvonalait...

A kikötő, amit álmodok, komor és halovány
És erről az oldalról ez a táj csupa napfény...
De lelkemben ennek a délelőttnek a napja egy komor kikötő
És a kikötőből kifutó hajók ezek a fák a napon...

Kétszeresen felszabadítva, hagytam magam elmerülni a tájban...
Az egész móló a szabályos és nyugodt országút,
Mely úgy kel fel és emelkedik, mint egy fal,
És a hajók áthaladnak a fák törzsén
Vertikális vízszintességgel,
És a hajóköteleket levelekként hullatják egyenként a vízbe...

Nem tudom, ki vagyok, amikor álmodom...
Hirtelen a kikötő összes tengervize átlátszó lesz,
És látom a mélyben, mint egy kitáruló hatalmas képet,
Ezt az egész tájat, fák sorát, égő utat abban a kikötőben,
És egy hajó árnyékát, ősbibét, mint a kikötő, ahol jár
Az én kikötő-álmodásom és tájkép-nézésem között
És elér hozzám és belémhatol,
És átkel a lelkem másik oldalára...

II

Ki van világtva a templom ennek a napnak az esőjében,
És minden kigyúló gyertya még több esőzörgés az ablaküvegen...

Örülök, hogy hallok az esőt, mert ő a kivilágtott templom,
És a templom kívülről nézett ablakai az eső belülről hallott
hangja...

A főoltár ragyogása – az én, mely nem látja a hegyeket
Az esőn keresztül, ami az oltárterítő aranyának ünnepélyessége...

A kórus éneke hangzik, latinul és a szél nyelvén rázza nekem
az üvegablakot
És a kórus miatt a víz csörgedezni tetszik...

A mise egy automobil, ami elmegy
A híveken keresztül, akik letérdelnek abban az érzésben, hogy
a mai egy szomorú nap...

Hirtelen szél rázza meg nagyobb ragyogással
A katedrális ünnepélyességét, és az eső zaja magába olvaszt
mindent

Amíg végül csak a víz-pap hangja hallatszik és elveszik a
messzeségben

Az automobil kerekeinek a zajával...

És kialszanak a templom fényei
Az esőben, ami eláll...

III

Az egyiptomi Nagy Szfinx ennek a papírnak a belsejében álmodik...
Írok – és ő megjelenik nekem átlátszó kezeimen keresztül
És a papír sarkában emelkednek a piramisok...

Írok – összezavar, hogy a tollam hegyét
Keopsz király profiljának látom...
Hirtelen megállok...
Sötétbe borult minden... Egy időből álló feneketlen mélységen
zuhanok keresztül
A piramisok alatt vagyok eltemetve és rovom a sorokat ennek
a lámpának a tiszta fényénél
És egész Egyiptom rámnehezedik felülről a tollvonásaimon
keresztül...

Hallom, hogy belül nevet a Szfinx
A tollam papíron futó hegyének a hangja...
Azon, hogy nem vagyok képes meglátni őt, átdereng egy
hatalmas kéz

Mindent mögém söpör a mennyezet sarkába,
És a papír felett, ahová írok, közte és a tollam között
Nyugszik Keopsz király teteme tágra nyílt szemekkel nézve
engem,

És egymást keresztező tekinteteink között fut a Nílus
És zászlódszbe öltöztetett hajók vidámsága bolyong
Egy kiterjeszkedő átlóban
Köztem és a között, amit gondolok...

Keopsz király temetési ruhái óaranyban és bennem!...

IV

Micsoda csörgődobok – ennek a szobának a csendje!...
A falak Andalúziában vannak...
Érzéki táncok támadnak a fény merev ragyogásában...
Hirtelen az egész tér megáll...,
Megáll, elcsúszik, szétterül...,
És a mennyezet egy sarkában, sokkal messzebb, mint ahol ő van,
Fehér kezek titkos ablakokat nyitnak
És ibolyacsokrokat hullat
A kinti tavaszi este létezése
Csukott szemű magamra...

V

Odakint a nap örvénylése – a karusszel lovai...
Fák, kövek, hegyek táncolnak mozdulatlanul bennem...
Korlátlan éjszaka a kivilágított búcsúban, holdfényes
odakint a napsütötte délelőtt,
És a búcsú összes fényei lármáznak a kert falaiból...
Fejükön korsót cipelő lányok csoportjai
Eltelve azzal, hogy a napon vannak,
A búcsúban járkáló nagy, ragadós embercsoportokkal
kereszteznek egymást,
Emberek teljesen összekeveredve a vásári bódék fényeivel,
az éjszakával és a holdfényvel,
És a két csoport találkozik és összevegyülnek
Mígnem egyet alkotnak, ami mindkettő...
A búcsú és a búcsú fényei és a búcsút járó emberek,
És az éjszaka, ami a búcsút megragadja és a levegőbe emeli,
A fák lombja felett járnak, ami csupa fény,

Láthatóan járnak a naptól fénylő sziklák alatt,
A lányfejeken cipelt korsók másik oldaláról tűnnek fel,
És ez az egész tavaszi kép a Hold a búcsú felett,
És az egész búcsú a lármával és a fényekkel ennek a
napfényes napnak a talaja...

Hirtelen valaki, mintha egy rostán rázná keresztül,
megrázza ezt a dupla órát,
És összekeveredve, a két valóság pora kiesik,
Rá a kezeimre, melyek kikötők rajzaival vannak tele
És hajókkal, amik elindulnak és nem gondolnak visszatérésre...
Fehér és fekete aranypor az ujjaimon...
A kezeim annak a lánynak a lépései, aki otthagyja a búcsút,
Egyedül és elégedetten, akár a mai nap...

VI

A karmester meglendíti a pálcát,
és ernyedten és szomorúan előtör a zene...

Előjön a gyermekkorom, az a nap,
Amikor a kiskert egyik fala mellett játszottam
neki-nekidobva egy labdát a falnak, mely egyik oldalán
Magán viselte egy zöld kutya csúszását, és a másik oldalon
Egy kék lovat, mely egy sárga zsokéval futott...

Folytatódik a zene, és lám, gyermekkoromban
Köztem és a karmester között hirtelen ott egy fehér fal,
Jön és megy a labda, itt egy zöld kutya,
Ott egy kék ló egy sárga zsokéval...
Az egész színház az én kis udvarom, gyermekkorom
Ott van mindenhol, és a labdából száll a zene,

Egy szomorú és bizonytalan zene, ami
Sárga zsokévá változó zöld kutyának öltözve sétálgatott
a kertemben...

(Olyan gyorsan jár a labda köztem és a zenészek között...)

Nekidobom a gyermekkoromnak, és ő
Átszáll az egész körülöttem lévő színházom
És játszik egy sárga zsokéval és egy zöld kutyával
És egy kék lóval, ami a kis udvar fala mellett tűnik fel...
És a zene labdákkal dobálja
A gyermekkoromat... És a kis udvar fala
Karmesteri pálcák mozdulataiból van és zöld kutyáknak
És kék lovaknak és sárga zsokéknak a zagyva körforgásából...
Az egész színház egy fehér zene-fal
Aminél egy zöld kutya futkározik a gyermekkorom után való
vágyódásom mögött,

Kék ló egy sárga zsokéval...

És egyik oldalról a másikra, jobbról balra,
Onnan, ahol a fák vannak, és az ágak között, a fa koronája
mellett

Muzsikáló zenekarokkal,

Oda, ahol a labdák sorakoznak az üzletben, ahol az enyémet
vettem

és a boltos mosolyog gyermekkorom emlékei között...

És a zene végetér, mint egy leomló fal,

A labda félbeszakított álmaim szakadékába gurul,

és egy kék ló hátáról a feketévé változó zsoké-karmester

Köszönetet mond, letéve a karmesteri pálcát egy falhasadék fölé,

És meghajol, mosolyogva, egy fehér ladával a feje fölött,

Egy fehér labdával, ami legurulva eltűnik a háta mögött...

(Hajdú Gábor fordítása)